

VERKSAMHETSPLAN 2026-2027

SKÅNES ARKIVFÖRBUND

VERKSAMHETSPLAN 2026-2027

För årsmötesbeslut 2026

ORGANISATION OCH MEDLEMSVÅRD

Skånes Arkivförbund är ett regionalt lokalhistoriskt arkiv. Arkivförbundet är en ideell medlemsorganisation, en kulturarvsinstitution och en intresseorganisation som arbetar för att Skånes lokalhistoria, särskilt dess rika föreningsliv, bevaras och görs tillgängligt samt används för amatör och professionell forskning. Landskapets föreningar, organisationer och mindre företag kan vända sig till Arkivförbundet för hjälp med dokumentation och bevarandefrågor samt eventuell förvaring av arkivhandlingar. Enskilda personer har möjlighet att teckna stödjande medlemskap.

Med stöd av kommunala anslag, regionalt bidrag från Region Skåne samt statliga medel för regional arkivverksamhet har Skånes Arkivförbund också möjlighet att ta emot, vårda och bevara samt tillgängliggöra arkivmaterial från föreningar och mindre företag som upphör med sin verksamhet. Skånes Arkivförbund ingår i ett brett nätverk nationellt, regionalt och lokalt av enskilda och offentliga arkiv, kulturarvsinstitutioner och andra lokalhistoriskt intresserade organisationer.

Med utgångspunkt från Skånes Arkivförbunds ändamål ska verksamhet utvecklas för att:

- skapa en robust och hållbar organisation och en engagerande verksamhet för att kunna möta de utmaningar och möjligheter som följer en stadigt växande medlemsstock och ökat intresse för verksamheten.
- vidareutveckla forum och plattformar för medlemskontakt och medlemsvård.
- synliggöra enskilda arkiv som resurs för forskning, ökad kunskap och bildning samt historieförståelse.
- arbeta för ökat engagemang hos Skånes kommuner för bevarande av arkiv från enskild sektor.
- medverka till att utveckla och etablera forum för samarbete, samverkan och informationsutbyte med våra systerorganisationer i våra grannregioner samt i övriga landet.
- ta hänsyn till gällande regionala kulturplan för Skåne i planeringen av Arkivförbundets verksamhet.

Mål under perioden:

- Få ekonomin i balans och samtidigt behålla och utveckla kärnkompetens och mångkunnighet i verksamheten.
- Se över Arkivförbundets behov gällande lokaler.
- Ta fram ett visionsdokument med handlingsplan för långtidsbevarande av digitala arkiv.
- Öka utbytet med medlemmar som har arkivbevarande uppdrag.
- Avsluta projektet "Nationella minoriteters skrivna kulturarv i Skåne" och implementera framtagna metoder och verktyg i den ordinarie verksamheten.
- Ta fram nytt målgruppsanpassat informationsmaterial om Skånes Arkivförbund.

SAMLINGAR

Skånes Arkivförbund är ett ideellt, partipolitiskt och i religiösa frågor obundet arkiv som arbetar för att bevara och tillgängliggöra så kallade *enskilda arkiv* för lokalhistorisk- och akademisk forskning.

Utgångspunkt för verksamheten med samlingarna är att:

- bevara ett brett och representativt arkiv- och källmaterial som speglar Skånes lokalhistoria och den mångfald av föreningar och mindre företag som varit verksamma och verkar i regionen.
- ta emot och bevara personarkiv från enskilda personer när detta kan motiveras av att personen har varit drivande i förenings- nätverks- eller företagsbildning i Skåne, eller av annat motsvarande engagemang eller koppling till folkrörelsernas- och föreningslivets framväxt.
- arbete och hantering av leveranser av arkivmaterial samt ordnings- och förteckningsarbetet ska ske utifrån perspektivet god medlemsnytta samt god sed och professionalitet på verksamhetsområdet.

Mål under perioden:

- Arbeta vidare utefter framtagna arbetssätt som syftar till att Skånes Arkivförbunds ordnings- och förteckningsarbete kommer i närmre balans med inflödet till samlingarna.
- Fortsätta utveckla leveransrutinen med fokus på att förtydliga och separera villkoren för leverans av gåva respektive deposition.
- Slutföra upprättandet av personuppgiftsbiträdesavtal för äldre depositioner samt arbeta vidare efter ny rutin att upprätta personuppgiftsbiträdesavtal i samband med medlems första deposition.
- Ta fram en långsiktig strategi för hantering av samlingarnas tillväxt.
- Avsluta och redovisa AV-projektet *Rädda och bevara Skånes audiovisuella kulturarv* och implementera framtagna rutiner så att digitisering ingår i den ordinarie förteckningsprocessen.
- Under perioden öka synligheten och användbarheten av arkivets specialsamlingar.

DOKUMENTATION

Skånes Arkivförbunds dokumentationsverksamhet fokuserar på att samla in och bevara minnen och levnadsberättelser från människor över hela Skåne. Genom olika temainsamlingar skapar vi en levande skildring av vårt samhälles rika historia och människors engagemang. Vår förhoppning är att dessa berättelser ska komplettera andra källor som finns i våra arkiv och därigenom ge en mer mångsidig bild av vår historia.

Skånes Arkivförbunds dokumentationsverksamhet ska bidra till att:

- skapa goda relationer till organisations- och föreningsliv samt företagande, och etablera kontakter med viktiga nyckelfunktioner och personer i civilsamhället och den enskilda sektorn i Skåne.
- öka medvetenhet om folkrörelsernas, föreningslivets och företagandets samt engagemanget i civilsamhällets kulturhistoriska värde.
- Skånes Arkivförbunds roll stärks som relevant och intressant arkiv där forskare kan hitta ett mångfacetterat och värdefullt källmaterial.

Mål under perioden:

- Inom ramen för projektet "Rörelser i Skåne" planera och inleda arbetet med inventering och informationsverksamhet i Landskrona och Kävlinge kommuner, samt inleda uppföljning av tidigare motsvarande delprojekt med kommunerna Båstad, Ängelholm och Örkelljunga.
- Avsluta arbetet med dokumentationsprojektet "Skriv kvinna skriv – kvinnor i Skåne berättar".
- Utarbeta metoder för bättre möjlighet att dokumentera och inventera föreningar som på grund av olika anledningar riskerar att försvinna/upphöra inom en snar framtid.

- Söka resurser till planerat dokumentationsprojekt: "Lokala initiativ för ökad beredskap i Skåne – organisering, engagemang och dokumentation".
- Undersöka genomförbarhet av dokumentationsprojekt rörande "politikerminnen och politiskt arbete".
- Fortsatt arbeta med att öka användbarheten av Arkivförbundets tidigare genomförda inventerings- och dokumentationsprojekt.
- Vara drivande i frågor som rör dokumentationsverksamhet inom enskilda arkivsektorn.

UTÅTRIKTAD- OCH FÖRMEDLINGSVERSAMHET

Arkivförbund ska förmedla och levandegöra den historia och den kunskap som arkivsamlingen innehåller. Medlemsnytta är en stark utgångspunkt för hela verksamheten och viktig premiss är allas rätt till kultur och kulturarv. Som publik kulturinstitution och förmedlare av kulturarv är det av största vikt att jämställdhet och mångfald präglar Arkivförbundets utåtriktade arbete - så att vi blir den öppna och välkomnande organisation vi strävar efter att vara. Vi ska arbeta med en stor bredd av målgrupper och vi vill vara en resurs i människors livslånga lärande.

Den utåtriktade verksamheten ska inspirera och bidra till:

- ökad medvetenhet om, nyfikenhet på och intresse för arkiv, och enskilda arkiv i synnerhet.
- att skapa engagemang och intresse för att spara sitt arkiv och sin historia.
- att vilja visa och berätta.
- ökad bildning och nya eller fördjupade kunskaper.

Mål under perioden:

- Rikta särskilt fokus på vårt program rörande *Demokrati och rösträttsrörelsen* samt *Källor och källkritik* i vårt pedagogiska utbud för barn och unga.
- Undersöka genomförbarhet av ett källkritiskt projekt där vi förhåller oss till arkivförmedling och utvecklingen och användningen av AI.
- Vidareutveckla delar i programverksamheten som är särskilt riktad till seniorer.
- Avsluta, färdigställa, testa och implementera de pedagogiska delarna av projektet Nationella minoriteternas skrivna kulturarv.
- Ha ökat fokus på att utveckla samarbetet med kommunbiblioteken i regionen.
- Vidmakthålla redan pågående samarbeten med universitets- och högskoleutbildningar samt arbeta för att etablera ytterligare kontakter med de högre utbildningarna.
- Vara en engagerad aktör i uppmärksammandet av "Arkivens Dag" och ta ett tydligt initiativ i det regionala samordningsarbetet inför evenemanget. Däribland att utöver medverkan i arrangemang på Arkivcentrum Syd också vart år genomföra samarrangemang i en lokal kommun i regionen.
- Upprätthålla en hög ambitionsnivå på Arkivförbundets webbplats för ökad medlems- och brukarservice.
- Vidareutveckla arbetssätt för programverksamhet och publicering via Arkivförbundets närvaro på sociala media.
- Publicera digitalt och analogt Nyhetsbrev 4 ggr om året.